

INTEGRAREA OPERAȚIILOR CIBERNETICE

CYBER OPERATIONS INTEGRATION

*CSII dr. Mihai-Ștefan DINU**

(Academy of Romanian Scientists, 3 Ilfov, 050044, Bucharest, Romania)

Rezumat: *Lucrarea se axează pe identificarea elementelor cheie care pot facilita integrarea operațiilor cibernetice, în special defensive în cadrul operațiilor multi-domeniu. Analiza comparativă a abordărilor unor state aliate NATO (SUA) dar și ale Rusiei și Chinei conduc către identificarea nevoii de reglementare comportamentală a statelor în spațiul cibernetic, reglementare care nu poate fi impusă decât prin implementarea unui cadru legislativ care să ia în calcul dezvoltarea noilor tehnologii și multitudinea aplicațiilor acestora. Din punct de vedere militar sunt identificate elemente de comandă și control care să dezvolte domeniul cibernetic ca parte a operațiilor multi-domeniu prin dezvoltarea unei planificări, coordonări, executări și evaluări integrate astfel încât procesele și practicile specifice spațiului cibernetic să beneficieze de informații coordonate în sprijinul realizării unei reziliențe efective.*

Cuvinte cheie: *operații cibernetice, spațiu cibernetic, juridic, integrare, atribuire.*

Abstract: *The paper focuses on identifying key elements that can facilitate the integration of cyber operations, especially defensive ones within multi-domain operations. The comparative analysis of the approaches of some NATO allied states (USA) but also of Russia and China lead to the identification of the need for behavioral regulation of states in cyberspace, regulation that can only be imposed by implementing a legislative framework that takes into account the development of new technologies and their multitude of applications. From a military point of view, the elements of command and control to develop the cyber domain as part of multi-domain operations have to develop integrated planning, coordination, execution and assessment so that cyberspace-specific processes and practices benefit from coordinated information in support of achieving effective resilience.*

Keywords: *cyber operations, cyber space, legal, integration, attribution.*

1. Introducere

De mai bine de un deceniu problema unei consolidări conceptuale în domeniul cibernetic suscită un interes major, rezultatele dezbaterilor, atât a celor academice cât și ale celor din industrie, fiind în mod continuu în atenția specialiștilor din domeniul militar. Acest interes a sporit odată cu recunoașterea spațiului cibernetic ca mediu operațional militar¹, alături de

* Membru asociat al Academiei Oamenilor de Știință din România, Secția de Științe Militare, CS II în cadrul Departamentului sisteme informaționale și acțiuni cibernetice din Facultatea de Securitate și Apărare a Universității Naționale de Apărare CAROL I, București, email: mihaistdinu@yahoo.co.uk.

¹ Department Of Defense - USA, *Department of Defense Strategy for Operating in Cyberspace*, disponibil la <https://csrc.nist.gov/csrf/media/projects/ispab/documents/dod-strategy-for-operating-in-cyberspace.pdf>, accesat la 05.11.2023.